

Achterhoeks Regionaal kompas bestrijding dakloosheid

voor de planperiode 2008-2013

**onderlegger van het Regionaal OGGz-beleidskader en -plan
van de Achterhoekse gemeenten**

**Aalten, Berkelland, Bronckhorst,
Doetinchem, Montferland, Oost Gelre,
Oude IJsselstreek en Winterswijk**

**Vastgesteld door burgemeester en wethouders
van Doetinchem op 11 maart 2008**

Achterhoeks Regionaal Kompas

inhoud

1. waarom een regionaal kompas bestrijding dakloosheid?
  - 1.1 aanleiding/inleiding
  - 1.2 de Achterhoekse invulling: eerst regionaal en lokaal OGGz-0beleid en dan Regionaal kompas
  - 1.3 regionaal OGGz-beleidskader en –plan legt basis voor Regionaal kompas
  - 1.4 operationalisering in jaarplannen
2. de doelgroepen
  - 2.1 omschrijving doelgroepen van het Regionaal kompas
3. situatieschets en aantallen daklozen
  - 3.1 situatieschets
  - 3.2 aantallen daklozen
  - 3.3 te behalen resultaten
  - 3.4 veelplegers, overlast en ex-gedetineerden
  - 3.5 aantallen ex-klinische psychiatrische patiënten
  - 3.6 verbetering van het zicht op de OGGz-aantallen en aantallen daklozen
4. knelpunten
5. doelstellingen
  - 5.1 hoofddoelstellingen
  - 5.2 verdere specificatie van deze doelstellingen
  - 5.3 wat en hoe gaan we meten?
6. uitgangspunten
7. instrumenten
  - 7.1 instrument 1 – persoonsgerichte aanpak
  - 7.2 instrument 2 – OGGz-monitor/cliëntenvolgsysteem
  - 7.3 instrument 3 – in elke gemeente een lokaal zorgnetwerk multiprobleemsituaties
  - 7.4 instrument 4 – regionaal coördinatiepunt multiprobleemsituaties
  - 7.5 instrument 5 – sluitende aanpak ter voorkoming van huisuitzettingen
  - 7.6 instrument 6 – schuldhulpverlening/schuldsanering, onverzekerde/budgetbegeleiding en budgetbeheer
  - 7.7 instrument 7 – zorgtoeleiding en bemoeizorg
  - 7.8 instrument 8 – aangepaste woonvormen/woonbegeleiding (ex-daklozen)
  - 7.9 instrument 9 – dagbesteding/activering (incl. dagloon)
  - 7.10 instrument 10- nazorg ex-gedetineerden / veelplegers
  - 7.11 instrument 11 – bestuurlijke afspraken in nieuw regionaal OGGz-convenant
8. financiering Regionaal kompas
  - 8.1 AWBZ-middelen essentieel voor realisatie Regionaal Kompas
  - 8.2 hoeveel kost de uitvoering van dit Regionaal Kompas?
  - 8.3 financieel overzicht conform de twaalf bouwstenen OGGz

Biilage: actie- en afsprakenoverzicht uit regionaal OGGz-beleidskader en –plan:

Achterhoeks Regionaal Kompas

De acht gemeenten in de regio Achterhoek hebben in 2007 een gezamenlijk regionaal OGGz-beleidskader en -plan opgesteld. Dit regionale stuk bestrijkt de drie WMO-prestatievelden 7, 8 en 9 en de keten preventie-opvang-herstel voor de gehele OGGz, waaronder de daklozen. Daklozen zijn immers ook een OGGz-groep met multiproblemen. Het regionaal OGGz-beleidsplan bevat daarmee de contouren en basiselementen voor het onderhavige Regionaal kompas bestrijding dakloosheid voor de Achterhoek.

Dit Regionaal kompas is een samenvoeging en samenvatting en op sommige punten een verdere uitwerking van het beleid en die maatregelen uit dit regionale beleidsplan, die betrekking hebben op de daklozen als specifieke OGGz-doelgroep.

Dit Regionaal kompas vormt zodoende een onderlegger van het regionaal OGGz-beleidskader en –plan. Voor de visie, beleidskaders, inhoudelijke onderbouwing en analyse van de regionale situatie wordt daarom voorts verwezen naar het regionale OGGz-beleidskader en plan.

1. waarom een regionaal kompas bestrijding dakloosheid?

1.1. aanleiding/inleiding

Er zijn twee aanleidingen voor de opstelling van dit Achterhoekse Regionale kompas bestrijding dakloosheid.

1^e aanleiding - formeel/procedureel: uitnodiging VWS voor opstelling kompas

Het ministerie van VWS heeft de centrumgemeenten voor de maatschappelijke opvang in Nederland uitgenodigd om naar voorbeeld van het Plan van Aanpak Maatschappelijke Opvang van de vier grote steden (Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht: de G4) een persoonsgerichte en sluitende aanpak uit te werken ter bestrijding van dakloosheid.

De plannen van de G-4 beogen met name:

- de omvang van de groep dak- en thuislozen en de mensen die dat dreigen te worden in zeven jaar tijd (tot 2013) met 75% te verminderen.
- in 2008 dakloosheid als gevolg van huisuitzetting tot minder dan 30% van het niveau in 2005 terug te dringen
- in 2010 alle daklozen in traject te hebben en voor minimaal 60% huisvesting geregeld te hebben
- in 7 jaar overlastgevend gedrag tot maximaal 75% van het huidige niveau teruggedrongen te hebben.

Elk stedelijk plan van aanpak (het zogenaamde “Stedelijk kompas”) bevat een aantal harde afspraken en instrumenten die ingezet worden om deze doelen te bereiken en de gemeenschappelijke richting van de stad, het zorgkantoor, de woningcorporaties en de zorgaanbieders.

Daarbij gaat het met name om een sluitende inzet van de instrumenten op de volgende onderdelen:

- *gemeente*: signalering, kortdurende zorg en opvang, schuldhulpverlening
- *woningbouwcorporaties*: voldoende woonvoorzieningen/nieuwe woonvormen aan de onderkant w.o. zelfstandig wonen met begeleiding, instroom in MO (huisuitzettingen) beperken,

Achterhoeks Regionaal Kompas

- **zorgkantoor:** de benodigde zorg in voldoende hoeveelheid/ opname soms in intramurale voorziening

Het ministerie van VWS heeft de grote steden toegezegd de zorgkantoren in staat te stellen om de op basis van de AWBZ geïndiceerde zorg te contracteren die nodig is voor uitvoering van hun stedelijke kompassen. Concreet komt dit er bij de G4 op neer dat tweederde van de uitvoeringskosten betrekking hebben op het AWBZ-domein en een derde op het gemeentelijk domein.

2^e aanleiding - inhoudelijk: het daklozenbeleid in de Achterhoek is tot nu toe niet succesvol

In de Achterhoek is aantal daklozen in enkele jaren sterk gestegen van vrijwel nihil aan het eind van de negentiger jaren naar circa 250 feitelijk daklozen en circa 250 dreigende daklozen nu in 2008. In Doetinchem is de groep feitelijk daklozen in en rond de binnenstad gestegen van een handvol in 2002 naar zo'n 75 in 2008. Het huidige beleid en de voorzieningen en maatregelen, die de afgelopen jaren op het terrein van de maatschappelijke opvang zijn getroffen, zetten dus geen zoden aan de dijk.

De regionale daklozenopvangvoorzieningen, die in het centrum van Doetinchem zijn gesitueerd, kunnen deze groeiende aantallen niet aan. Daarbij komt dat de afgelopen jaren er geen of slechts zeer incidentele doorstroming plaatsvond van een enkele dakloze vanuit de opvangvoorzieningen naar maatschappelijk herstel.

Zonder duidelijke verbetering van het beleid met bijbehorende maatregelen en voorzieningen zullen deze aantallen blijven stijgen en in ieder geval niet substantieel afnemen. Onder andere door de nog steeds groeiende alcoholproblematiek (veel problematiek zit "nog in de pijplijn") en schuldenproblematiek moet er rekening mee worden gehouden dat op termijn een verder toenemende groep burgers op meerdere levensgebieden (relatie, werk, gezondheid, schulden, huisvesting) in een neerwaartse spiraal terecht zal komen, niet zelden uitmondend in (dreigende) dakloosheid.

Deze stijgende lijn moet omgebogen worden. Het aantal daklozen in de regio moet omlaag. Getalsmatig gaat het in onze regio om andere aantallen daklozen dan waarmee de grote steden kampen, maar de aantallen in de Achterhoek zijn toch fors te noemen. Het is essentieel om de stijgende trend om te buigen; nu is er nog de mogelijkheid om de problematiek enigszins in de greep te krijgen.

1.2 de Achterhoekse invulling: eerst uitwerking van het regionaal en lokaal OGGz-beleid en dan uitwerking Regionaal Kompas

De centrumgemeente Doetinchem heeft samen met de andere Achterhoekse gemeenten er voor gekozen om in 2007 te beginnen met de uitwerking van een regionaal beleidskader en – plan voor de Openbare Geestelijke Gezondheidszorg dat zich richt op alle multiprobleemsituaties en op WMO-prestatievelden 7 (maatschappelijke opvang en bestrijding huiselijk geweld), 8 (OGGz) en 9 (verslavingszorgbeleid).

Vanuit dit brede beleidskader is vervolgens dit Regionaal Kompas uitgewerkt. Dit Kompas kan beschouwd worden als een verdere toespitsing en concretisering van de aanpak met betrekking tot een specifieke OGGz-doelgroep met multiproblemen, die daklozen feitelijk zijn.

De gemeenten en veldpartijen in de Achterhoek hebben daartoe in februari 2007 samen met allerlei veldpartijen een traject gestart dat medio 2007 uitmondde in een onderling afgestemd lokaal en regionaal beleid voor de OGGz.

Dit beleid is gericht op het sluitend maken en laten functioneren van de keten "preventie-opvang-maatschappelijk herstel" voor de groep burgers met multiproblemen alsook de burgers die dreigen in zo'n situatie terecht te komen. Het accent ligt hierbij sterk op preventie en het voorkomen van probleemescalatie.

Zoals gesteld vormt dit Regionaal (Achterhoekse) Kompas bestrijding dakloosheid een verdere uitwerking van het regionale OGGz-beleidskader en -plan, dat inmiddels door alle colleges en raden van de acht regio-gemeenten onderschreven en vastgesteld is.

1.3 OGGz-beleidskader en –plan legt de basis voor een Regionaal Kompas

Een effectief en succesvol beleid staat of valt met de gezamenlijke inzet van alle gemeenten in de regio en de andere partijen, zoals woningbouwcorporaties en zorgkantoren.

Preventie en maatschappelijk herstel zijn onderwerpen die met name in de lokale woon- en leefsituaties inhoud moeten krijgen.

Het Achterhoekse beleidskader- en plan voor de OGGz:

Achterhoeks Regionaal Kompas

- geeft het gezamenlijke beleid voor de OGGz
- beschrijft de doelgroep waarop dit beleid zich richt
- beschrijft het huidige aanbod;
- analyseert de actuele situatie en beschrijft de verschillende knelpunten;
- formuleert de ambities en de beleidsacties voor de eerstkomende jaren.

De hoofdpunten van de beleidsvoorstellen in het regionale OGGz-beleidsplan zijn:

1. Elke gemeente zet een lokaal OGGz-netwerk op waarbinnen de meervoudige probleemsituaties in beeld worden gebracht en gevolgd worden en dat de inzet vanuit verschillende disciplines afstemt.
2. Deze lokale netwerken vormen tezamen met het regionaal coördinatiepunt een sluitende structuur voor de hulp in meervoudige probleemsituaties.
3. Elke gemeente draagt zorg voor een lokaal pakket aan maatregelen die op maat ingezet kunnen worden voor de hulp aan deze groep en ter preventie o.a. van huisuitzettingen.
4. Elke gemeente draagt zorg voor een pakket aan schuldhulpverlening, budgetbegeleiding en budgetbeheer dat afgestemd op de vraag en de behoefte van de OGGz-cliënt ingezet kan worden.
5. De inzet is om de noodzakelijke reeks aan samenhangende regionale opvangvoorzieningen op een kwalitatief basaal verantwoord niveau te waarborgen.
6. Alle daklozen in de regio worden opgespoord en krijgen elk een individueel trajectplan met persoonlijke doelen op de terreinen wonen, zorg, inkomen en dagbesteding en een vaste trajectbegeleider. Hetzelfde geldt voor de OGGz-situaties in de regio waarvoor een passend hulp- en begeleidingsaanbod wordt gerealiseerd.
7. Aan de hand van deze individuele trajecten worden bepaald welke regionale capaciteit in aan voorzieningen voor duurzaam verblijf, beschermde woonvormen en zelfstandige woonvormen met begeleiding nodig zijn gerealiseerd moet worden, te bekostigen uit AWBZ-middelen. Ook wordt ingezet op de realisatie van onconventionele woonvormen voor mensen waarvoor dit vooralsnog de enige oplossingsrichting is.
8. De gemeenten zorgen elk voor een voldoende pakket aan dagbesteding en – activering voor de OGGz-groep.

Het regionaal OGGz- beleidskader en -plan van de Achterhoekse gemeenten bevat de contouren en basiselementen voor het Regionaal kompas bestrijding dakloosheid voor de Achterhoek.

Dit Regionaal Kompas is een samenvoeging en samenvatting en op sommige punten een verdere uitwerking van het beleid en de maatregelen die betrekking hebben op de daklozen als specifieke OGGz-doelgroep.

Voor de visie, beleidskaders, inhoudelijke onderbouwing en de analyse van de regionale situatie wordt daarom verwezen naar het regionaal OGGz-beleidskader en –plan, waar dit Regionaal Kompas een onderlegger van vormt.

1.4 operationalisering in jaarplannen

De daklozenpopulatie geen statisch geheel en zal als gevolg van onder andere het beleid in de Kompas van jaar tot jaar wijzigen wat betreft aantallen en samenstelling.

Wij verwachten in de loop van de eerstkomende jaren, naarmate wij meer ervaring met de trajecten voor de individuele daklozen opdoen, een steeds nauwkeuriger inschatting te kunnen maken van de aantallen, de benodigde capaciteit en de verwachte resultaten. Voor 2008 en 2009 gaan wij uit van schattingen die wij baseren op de onderzoeken en tellingen die de afgelopen jaren uitgevoerd zijn naar aantallen daklozen. Vanaf 2009 zal met behulp van de regionale OGGz-monitor/cliëntenvolgsysteem het zicht op de regionale situatie verscherpen.

Achterhoeks Regionaal Kompas

Om bovengenoemde resultaten voor 2013 te behalen zullen de doelstellingen in dit Kompas vanaf 2009 periodiek geoperationaliseerd worden in op te stellen jaarplannen. Deze jaarplannen bevatten de doelstellingen en beoogde resultaten voor dat jaar, de inzet die daarvoor nodig is van de betrokken partijen, de gebruikte instrumenten en de daaraan gekoppelde kosten. De jaarplannen zijn richtinggevend voor de zorgaanbieders in de regio. Zij vormen de basis voor de prestatieafspraken die Doetinchem als centrumgemeente in het kader van de subsidieverstrekking maakt én tegelijkertijd de basis voor het AWBZ-gefinancierde aanbod voor deze doelgroep.

Het Regionaal Kompas c.q. meerjarenplan 2008-2013, dat hier voor ligt, zullen wij aan het ministerie van VWS aanbieden als het Achterhoekse Kompas bestrijding dakloosheid.

Achterhoeks Regionaal Kompas

2. de doelgroepen

2.1 omschrijving doelgroepen van het Regionaal Kompas

Voor het toetsen van de voortgang en de resultaten is het belangrijk dat de groep mensen, waar het Regionaal Kompas zich op richt duidelijk en scherp wordt afgebakend. De hierna vermelde omschrijvingen van feitelijk daklozen en residentieel daklozen zijn ontleend aan een onderzoek van het Trimbos-instituut naar mensen in de marge van Den Haag en Utrecht (2003 J. Wolf e.a.). Deze omschrijvingen zijn onder andere opgenomen in het plan van aanpak van de G4. De vermelde omschrijving van zwerfjongeren wordt door het ministerie van VWS gehanteerd sinds 2004.

Feitelijk daklozen

Personen die niet beschikken over een eigen woonruimte en voor een slaapplek gedurende de nacht tenminste één nacht (in de maand) waren aangewezen op buiten slapen, ofwel overnachten in de openlucht en in overdekte openbare ruimten (portieken, fietsenstallingen, stations, winkelcentra of een auto) en binnen slapen: in passantenverblijven van de maatschappelijke opvang, inclusief eendaagse noodopvang, of binnen slapen bij vrienden, kennissen of familie, zonder vooruitzichten op een slaapplek voor de daarop volgende nacht.

Residentieel daklozen

Personen die als bewoner staan ingeschreven bij instellingen voor maatschappelijke opvang (internaten en sociale pensions, woonvoorzieningen op basis van particulier initiatief dat zich richt op semipermanente bewoning door daklozen en particuliere commerciële pensions waar voornamelijk daklozen wonen).

Zwerfjongeren

Jongeren tot 25 jaar met meervoudige problemen die dakloos zijn of in de opvang verblijven.

Achterhoeks Regionaal Kompas

3. situatieschets en aantallen daklozen

3.1 situatieschets

De Wgr-regio Achterhoek is uitgestrekt en omvat een gebied van zo'n 30 bij 50 kilometer. Per 1 januari 2005 is de regio gemeentelijk opnieuw ingedeeld. Daarbij werden 20 gemeenten samengevoegd tot 8 nieuwe. Het aantal inwoners in de regio steeg daarmee van 275.000 naar 300.000 omdat de toenmalige gemeenten Vorden en Didam aan deze Wgr-regio werden toegevoegd. Doetinchem, dat 57.000 inwoners telt, is centrumgemeente van deze regio.

In 2004/05 deed de GGD-Gelre IJssel een onderzoek naar meervoudige probleemsituaties binnen de grenzen van de tot en met 2004 'kleinere regio' (in casu 275.000 inwoners). Omdat als gevolg van de gemeentelijke herindeling de Wgr-regio Achterhoek in 2005 met 10% werd vergroot zijn de door de GGD getelde aantallen met dit percentage verhoogd

aantal "verkommerden en verloederden" c.q. (getelde) multi-probleemsituaties
<i>minimaal 1100 multiprobleemsituaties</i>
<i>minimaal 1100 kinderen maken deel uit van die situaties</i>

Meer informatie over de OGGz-situaties is te vinden in het regionale OGGz-beleidsplan dat zich richt op de brede groep van multiprobleemsituaties. Dit regionale OGGz-beleid omvat daarmee ook de mensen die het risico op dakloosheid lopen.

Voor een reëel plan van aanpak is het essentieel zicht te hebben op de aantallen waarom het gaat en wat voor zorg en voorzieningen zij nodig hebben.

In 2009 wordt in elke Achterhoekse gemeente een lokaal zorgnetwerk voor multi-probleemsituaties operationeel. Binnen deze netwerken zal met behulp ook van het OGGz-monitor/cliëntenvolgsysteem al werkende een beter zicht verkregen worden op de werkelijke aantallen "verkommerden en verloederden". Gaandeweg zal dat beeld scherp worden en zullen bijstellingen kunnen worden gemaakt die beter met de werkelijkheid overeenkomen.

Tot die tijd zijn we genoodzaakt om voor de Achterhoekse situatie uit te gaan van aannames, die gebaseerd zijn op de thans beschikbare en bekende gegevens en op daarvan afgeleide schattingen van de doorsnee van deze doelgroep.

3.2 aantallen daklozen

In het regionale OGGz-beleidsplan zijn gemotiveerde schattingen gemaakt op basis van met name de GGD-onderzoeken in 2001 en 2005 naar multiprobleemsituaties, enkele landelijke gegevens over OGGz en informatie van IrisZorg over de aantallen daklozen in en rond de binnenstad van Doetinchem.

Het voormelde GGD-onderzoek uit 2005 naar multiprobleemsituaties een aantallen daklozen en dreigende daklozen in de Achterhoek vormt de basis van de aantallenraming.

In de loop van 2007 is uit drie bronnen nog wat geactualiseerde informatie beschikbaar gekomen:

1. *het project bemoeizorg*

De caseload van dit project bedroeg in 2006 78 cliënten, terwijl er 15 personen op de wachtlijst stonden.

2. *GGD-informatie*

De GGD heeft in januari 2008 met een quick-scan geactualiseerde gegevens ingezameld over de aantallen daklozen, die bij de politiekorpsen bekend zijn.

3. *IrisZorg*

IrisZorg heeft in september 2007 de groep daklozen, die bij haar bekend zijn, met nader gespecificeerd naar zorgcategorie en vermoedelijk diagnosesstelling.

IrisZorg heeft in januari 2008 de bij haar bekende groep daklozen (inmiddels 97 personen) gerangschikt naar woonbehoefte en woonzorgvormen.

Op basis van deze gegevens is de volgende doorsnee van de groep daklozen in de Achterhoek opgesteld.

	2008	Zorgmijndend 47%	Zorgwillig 53%
<i>Aantal feitelijkdaklozen</i>	251	118	133

Achterhoeks Regionaal Kompas

<i>Aantal residentieel daklozen</i>	--	--	--
<i>Aantal dreigende daklozen</i>	265	125	140
totaal	516	243	273
Verdere specificaties:			
<i>Tot 25 jaar 12% ("zwerfjongeren")</i>		29	33
<i>25 t/m 50 jaar-70%</i>		170	191
<i>50 jaar en ouder-18%</i>		43	49
totaal		243	273
A: Chronische Verslavingsstoornis met psychosociale en somatische problematiek		107	218
B: Chronische Psychiatrie en Verslavingsstoornis met psychosociale en somatische problematiek		121	55
C: Verstandelijke beperking met psychosociale en somatische problemen		15	--
totaal		243	273

3.3 te behalen resultaten

In paragraaf 6.1. zijn als centrale doelstellingen van het Regionaal Kompas genoemd:

- het terugbrengen van:

- het aantal daklozen in 2013 ten opzichte van 2007 met 75%
- het aantal dreigende daklozen in 2013 ten opzichte van 2007 met 87%

Om dit te behalen moeten de komende jaren grofweg de volgende vermindering in percentages en aantallen worden behaald:

daklozen	2002	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>netto percentage</i>	+ 75% per jaar 2002-2005		+ 20%	+ 20%	+ 10%	-10 %	-25%	-30%	-30 %	-30%
<i>aantal</i>	27	158	190	228	251	226	170	119	83	58
totale vermindering van het aantal daklozen in de periode van 2007-2013 = 75%										

dreigend dakloos	2002	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
<i>netto percentage</i>	+ 75% per jaar 2002-2005		+ 20%	+ 20%	+ 10%	-25%	-40%	-40%	-40%	-40%
<i>aantal</i>	19	168	201	241	265	238	143	86	52	31
totale vermindering van het aantal dreigende daklozen in de periode van 2007-2013 = 87%										

Het zicht op de aantallen wordt pas echt concreet als elke dakloze opgespoord en in beeld is gebracht en voor elke dakloze een individueel trajectplan is uitgewerkt. De optelsom van de individuele zorgbehoefte geeft een beeld van de benodigde voorzieningen. Uit de optelsom van die individuele trajectplannen valt af te leiden welke voorzieningen in welke capaciteiten en welke maatregelen in de regio getroffen moeten worden.

Achterhoeks Regionaal Kompas

3.4 veelplegers, overlast en ex-gedetineerden

veelplegers

Voor de regio Achterhoek (300.000 inwoners) wordt een lijst bijgehouden, waarop zo'n 100 veelplegers zijn vermeld. Hierbij moet vermeld worden dat deze lijst "vervuild" is - niet alleen veelplegers die geschaard kunnen worden onder de definities van de ISD-maatregel staan hierop vermeld, maar bijv. daklozen die een aantal keren de APV hebben overtreden wegens openbare dronkenschap, het veroorzaken van overlast e.d.

ex-gedetineerden

In 2004/2005/2006 kwamen per jaar in totaal gemiddeld 218 vrijgelaten gedetineerden in de Achterhoekse gemeenten wonen, als volgt onderverdeeld:

Aalten	8	Montferland	9
Berkelland	25	Oost Gelre	7
Bronckhorst	13	Oude IJsselstreek	21
Doetinchem	99	Winterswijk	36

Veel van deze ex-gedetineerden vinden zelf hun weg weer in de samenleving. Het gaat dan om mensen die vaak een eenmalige misstap hebben begaan en weer op de oude basis kunnen terugkeren. Maar velen maken een minder goede start na hun detentie, met alle maatschappelijke risico's (o.a. dakloosheid) van dien.

3.5 aantallen ex-klinische psychiatrische patienten *)

*) cijfers niet beschikbaar omdat de ggz-organisatie GGNet vooralsnog niet bereid is deze aan de gemeente Doetinchem te verstrekken

Aalten		Montferland	
Berkelland		Oost Gelre	
Bronckhorst		Oude IJsselstreek	
Doetinchem		Winterswijk	

3.6 verbetering van het zicht op de OGGz-aantallen en de aantallen daklozen

Het inzicht in de groep OGGz-groep en de daklozen regionaal alsook lokaal is op dit moment nog globaal. Vanaf 2008 worden een aantal instrumenten ingezet waarmee dit beeld de komende jaren concreter en helderder zal worden:

- a. In 2008 wordt een OGGz-monitor/cliëntenvolgsysteem/monitor operationeel, dat ontwikkeld is in opdracht van de provincie Gelderland. Dit systeem is dan beschikbaar voor het regionaal coördinatiepunt multiprobleemsituaties, de lokale zorgketens en veldpartijen om zicht te krijgen en te houden op de burgers en de gezinnen die kampen met multiproblemen of daarin dreigen te verzanden. Met behulp van dit systeem ontstaat er vanaf 2008 zowel lokaal als regionaal beter zicht op de werkelijke aantallen en de probleemspecificaties.
- b. Dit monitorsysteem levert ook de informatie waarmee de GGD Gelre-IJssel jaarlijks een OGGz-monitor uit zal brengen met onder andere analyses van de aldus verkregen cijfers.
- c. Elke dakloze krijgt de komende jaren een individueel zorg- en trajectplan, dat gebaseerd is op een analyse van de persoonlijke situatie. Een optelsom van de gegevens uit de individuele dossiers levert informatie op over de behoeften en capaciteit aan voorzieningen, die voor de realisatie van deze trajecten nodig zijn.

Dit betekent dat de eerstkomende jaren al werkende exactere cijfers over de aantallen en de gespecificeerde zorgbehoeften beschikbaar komen.

Achterhoeks Regionaal Kompas

4. knelpunten

In het regionaal OGGz-beleidsplan is de situatie in de regio geanalyseerd, zijn allerlei knelpunten beschreven en worden verbeteringsvoorstellen gedaan.

Samenvattend een opsomming van de knelpunten **per medio 2007** met betrekking tot het daklozenbeleid:

1. Er is weinig of vrijwel geen samenhangende inzet van preventiemaatregelen ter voorkoming van dakloosheid.
2. Er is jaarlijks substantiële instroom in dakloosheid. In de afgelopen vijf jaar was er een sterke groei van het aantal daklozen.
3. Er is geen of geen noemenswaardige uitstroom uit dakloosheid.
4. Het ontbreekt aan een persoonlijke aanpak gericht op een zo spoedig mogelijke uitstroom uit dakloosheid. Dientengevolge blijven veel daklozen langdurig dakloos en verstoken van een eigen woonplek.
5. De regionale daklozenopvang (nachtopvang en dagopvang) kampt als gevolg van de recente aantallenstijging met te weinig capaciteit.¹
6. Er is nog nauwelijks dagbestedingsaanbod voor daklozen.²
7. Er is geen 24-uurs woonvoorziening voor daklozen.³
8. Er zijn geen woonvoorzieningen c.q. geen geschakeerd aanbod met bijbehorende begeleidingsvormen beschikbaar ten behoeve van uitstromende daklozen c.q. er is vanuit de AWBZ geen inzet voor deze doelgroep.
9. Er is nog te weinig inzicht in samenstelling en zorgbehoeften van de doelgroep.
10. Er is geen beschikking over een (regionaal) cliëntenvolgsysteem/monitor waarmee de ontwikkeling van de doelgroep kan worden gevolgd⁴.
11. De regionale en lokale partijen missen een gezamenlijk sluitende aanpak (ketenaanpak). Het ontbreekt aan voldoende samenwerking en afstemming.

---

1) Voor de zomer 2008 wordt binnen het Wedeo-complex (sociale werkvoorziening) een dagcentrum voor daklozen met een verruimde capaciteit en een alcoholgebruiksruimte ingericht.

2) De inrichting dit dagcentrum (met de naam "De Werkplaats") op de nieuwe locatie gaat gepaard met het aanbieden van een geschakeerd en toegesneden aanbod aan werkprojecten en dagactiviteiten voor daklozen

3) In december 2007 is de eerste van de in de daaropvolgende maanden in totaal negen te realiseren sociaal pensionplaatsen in gebruik genomen

4) In de loop van 2008 wordt een OGGz-monitor/cliëntenvolgsysteem operationeel dat in opdracht van de provincie ontwikkeld is en voor heel Gelderland beschikbaar komt.

Achterhoeks Regionaal Kompas

5. doelstellingen

5.1 hoofddoelstellingen

1. Het aantal daklozen is eind 2013 ten opzichte van 2007 verminderd met tenminste 75%.
2. Het aantal dreigende daklozen is eind 2013 ten opzichte van 2007 verminderd met tenminste 87%
3. Het tot stand brengen van 100% sluitende aanpak:
  - een sluitende keten wat betreft een samenhangend lokaal en regionaal beleid
  - een sluitende keten wat betreft de aanwezigheid van het noodzakelijk pakket aan voorzieningen en maatregelen
  - een sluitende keten wat betreft de afstemming en afspraken tussen voorzieningen over ketenregie
  - een sluitende keten wat betreft de inzet op cliëntniveau

5.2 verdere specificatie van deze doelstellingen:

- Het aantal daklozen is in 2013 ten opzichte van 2007 verminderd met tenminste 75%.
- Het aantal dreigende daklozen is in 2013 ten opzichte van 2007 verminderd met tenminste 87%.
- Dakloosheid als gevolg van huisuitzetting komt vrijwel niet meer voor. Het aantal huisuitzettingen als gevolg van huurschulden of overlast in 2013 ten opzichte van 2007 afgenomen met 90% .
- Dakloosheid ten gevolge van detentie komt in 2013 substantieel minder voor in vergelijking met 2007.
- Dakloosheid ten gevolge van uitval uit zorginstellingen komt (vrijwel) niet meer voor.
- Er zal altijd vervolgoptvang geregeld zijn indien een huisuitzetting onvermijdelijk was doordat er zowel mogelijkheden zijn voor een positieve als voor een (tijdelijke) negatieve wooncarrière (voldoende woningen en voldoende begeleiding en zorg om het wonen in goede banen te leiden);
- De overlast als gevolg van dakloosheid en ernstige verslavingsproblematiek is in 2013 fors verbeterd ten opzichte van 2007 (streefpercentage is tenminste 50% vermindering)
- Dakloosheid als gevolg van uitval uit zorginstellingen komt in 2013 (vrijwel) niet meer voor.
- Er functioneert in elke Achterhoekse gemeente een lokaal zorgnetwerk voor afstemming en ketenafspraken over de hulp bij multiprobleemsituaties. Deze lokale zorgnetwerken vormen samen met het regionaal coördinatiepunt een sluitende en dekkende structuur voor de wgr-regio Achterhoek.
- Het voorzieningenniveau (aan zorg- en hulpverlening, begeleiding, dagbesteding/ werk, sociaal-culturele activiteiten en woon- en verblijfsvormen) in deze regio is in 2013 toereikend om alle trajectplannen te kunnen realiseren

5.3 wat en hoe gaan we meten?

1. Het aantal huisuitzettingen bij woningbouwcorporaties op jaarbasis (te meten via de Achterhoekse OGGz-monitor, die de GGD jaarlijks zal uitbrengen.);
2. Het aantal uit huis gezette personen dat zich meldt bij de maatschappelijke opvang binnen een maand na de huisuitzetting en in die periode dakloos was.
3. Het aantal ex-gedetineerde mensen dat zich na ontslag uit detentie bij de maatschappelijke opvang meldt en dan minstens een maand dakloos is.
4. Het aantal mensen dat zich na ontslag uit een zorginstelling bij de maatschappelijke opvang meldt en dan minstens een maand dakloos is.
5. Het aantal daklozen met een intake en een individueel trajectplan.
6. Het aantal daklozen in de eindfase van dit traject dat - voor zover mogelijk - voorzien is van:
  - stabiele huisvesting
  - geregeld inkomen
  - zorgverzekering
  - stabiel contact met hulpverlening
  - vorm van (stabiele) dagbesteding of werk
7. Het aantal zwerfjongeren (instroom, doorstroom, uitstroom).
8. De mate waarin de trajectplannen op de diverse peildata gerealiseerd zijn (te meten via de Achterhoekse OGGz-monitor, die de GGD jaarlijks zal uitbrengen);
9. Het aantal mensen behorend tot de doelgroep van het Regionaal Kompas dat gebruik maakt van de algemene voorzieningen (te meten via de Achterhoekse OGGz-monitor, die de GGD jaarlijks zal uitbrengen);

Achterhoeks Regionaal Kompas

10. Aantal mensen behorend tot de doelgroep dat deelneemt aan een vorm van dagbesteding en werk (te meten via de Achterhoekse OGGz-monitor, die de GGD jaarlijks zal uitbrengen);
11. Het aantal strafbare feiten en het aantal meldingen van overlast door de doelgroep daklozen (via de rapportages openbare orde en veiligheid).
12. Een weergave van de stand van zaken en voortgang met betrekking tot de realisatie van de actiepunten uit het regionale OGGz-beleidsplan en dit Regionaal kompas.

Achterhoeks Regionaal Kompas

6. uitgangspunten

Voor een sluitende aanpak van de bestrijding van dakloosheid en vermindering van het aantal daklozen worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Een persoonsgerichte benadering met behulp van individuele trajectplannen en aan de individuele personen gekoppelde cliëntmanagers. Deze persoonsgericht aanpak is gebaseerd op een sluitende samenwerking, onderling vertrouwen en een oplossingsgerichte houding. Deze persoonsgerichte benadering strekt zich op termijn uit tot alle OGGz-situaties. Begonnen wordt met de kern van de zichtbare daklozen die in beeld zijn bij de regionale opvangvoorzieningen van IrisZorg en bij het project bemoeizorg van GGNet. Jongere daklozen (zwerfjongeren) krijgen prioriteit bij de opstelling en realisatie van de trajectplannen. Doel is de problemen op te lossen met een effectieve en doelmatige aanpak.
- Elk individu van de doelgroep krijgt de komende jaren een trajectplan aangemeten waarin de persoonlijke doelen zijn opgenomen op de terreinen wonen, zorg, inkomen en dagbesteding. Het trajectplan is niet vrijblijvend, noch voor de betrokken persoon, noch voor de betrokken instantie.
- Een sluitende samenwerking tussen alle betrokken partijen en instellingen op bestuurlijk en uitvoerend niveau. Op bestuurlijk niveau treden de gemeenten en in het bijzonder de centrumgemeente Doetinchem als regisseur op. Zij neemt het initiatief voor het maken van de meerjarenafspraken met zorgkantoren en woningbouwcorporaties over de levering van zorg en woonruimte voor de doelgroep.
- Op het niveau van de cliëntstromen zullen de trajectbegeleiders er zorg voor dragen dat de voor de cliënt relevante keten dagelijks naadloos sluitend werkt. Het voorzieningenniveau (aan zorg- en hulpverlening, begeleiding, dagbesteding/ werk, sociaal-culturele activiteiten en woon- en verblijfsvormen) in deze regio is in 2013 toereikend om alle trajectplannen te kunnen realiseren.
- Inzet is de eerstkomende jaren alle daklozen in de regio op te sporen, in beeld te houden en op traject te zetten.

Het **beleid voor zwerfjongeren** is verweven in het beleid voor de brede groep daklozen, zoals hier in dit Regionaal Kompas is neergelegd.

Dat wil zeggen dat dezelfde sluitende aanpak die voor daklozen voor ogen staat ook van toepassing is op zwerfjongeren. Ook voor een zwerfjongere wordt een trajectplan opgesteld en uitgevoerd.

Bij zwerfjongeren gaat het om de volgende activiteiten:

- eerste opvang (nachtopvang/crisisopvang)/dagbesteding – deze dienen zoveel mogelijk gescheiden van het volwassencircuit te worden georganiseerd);
- 24-uurs opvang met intensieve begeleiding (wellicht bovenregionaal te organiseren, zoals bijvoorbeeld Sancta Maria in Nijmegen);
- leer/werktrajecten;
- uitstroom naar begeleid wonen (zoals bijv. Kamers met kansen).

We maken in de Achterhoek de keuze om bij de opstelling en de uitvoering van trajectplannen aan **zwerfjongeren prioriteit** te geven. Dit betekent dat zwerfjongeren, die opgespoord worden of die zich melden, bij voorrang op traject worden gezet gericht op uitstroom en beëindiging van dakloosheid.

Dit Regionaal Kompas/plan van aanpak omvat een periode van 6 jaar (2008-2013). Het Kompas zal periodiek voorzien worden van jaarplannen, die de te behalen resultaten voor dat jaar bevatten met vermelding van de kosten en de inzet van de betrokken partijen.

Achterhoeks Regionaal Kompas

7. instrumenten

Hierna volgt een opsomming van de instrumenten die beschikbaar zijn of (verder) ontwikkeld worden om via een gecombineerde inzet op macroniveau de doelstellingen van dit Regionaal Kompas te kunnen behalen en op microniveau de doelstellingen van de individuele trajectplannen, die voor elke dakloze zal worden opgesteld.

7.1 instrument 1 - persoonsgerichte aanpak

Inzet is dat de komende jaren alle daklozen in de regio worden opgespoord en dat elke dakloze een individueel trajectplan krijgt aangemeten met persoonlijke doelen op de terreinen huisvesting (wonen), gezondheid en zorg, inkomen (schulden) en dagbesteding (arbeid, dagbesteding, activering.) Dit traject is gericht op een zo'n spoedige mogelijke uitstroom uit dakloosheid naar een bij de persoonlijke situatie passende woonvoorziening. Elke dakloze krijgt een trajectbegeleider toegewezen.

Belangrijk als basis voor de uitwerking van een traject met uitzicht op resultaten zijn:

- a. het model intakeformulier voor MO en AWBZ
- b. goede afspraken over de gegevensuitwisseling i.v.m. privacywetgeving
- c. toerusting cliëntmanagers (taken en bevoegdheden)
- d. gebruikmaking van het OGGz-clientvolgsysteem
- e. coördinatie van de inzet (signaleren, toeleiden, probleeminventarisatie, opstellen van trajectplan, indicatiestelling indien sprake van AWBZ zorg, uitvoering traject, evalueren en bijstellen traject, monitoren)

Verdere uitwerking:

Medio 2008 zal op een nieuwe locatie het dagcentrum voor daklozen "De Werkplaats" in gebruik worden genomen. Deze locatie wordt het centrale loket voor de daklozen die zich bij IrisZorg aanmelden en het punt voor informatie en advies en voor de aanmelding en intake voor de voorzieningen die IrisZorg biedt. In 2008 neemt de gemeente Doetinchem het initiatief om te komen tot een uitwerking van de wijze waarop voor alle daklozen in de regio de individuele trajectplannen worden opgesteld en uitgevoerd.

Daarin komen punten aan de orde zoals:

- wie doet welke intakes;
- de vorm en inhoud van de trajectplannen;
- welke organisatie(s) belast wordt (worden) met de begeleiding van de trajecten (cliëntmanagement);
- of en in hoeverre gewerkt wordt met één centrale ingang voor alle hulp aan daklozen;
- de wijze waarop de indicatiestelling voor trajectonderdelen plaatsvindt.
- de wijze waarop de uitvoering wordt bewaakt en de eventuele overdracht van de uitvoering gebeurt;
- de relatie met het regionaal coördinatiepunt, de lokale zorgnetwerken die uitgewerkt gaan worden en de bewaking van de trajectuitvoering (multidisciplinaire aanpak).
- welke fasering wordt aangebracht bij het opstellen en uitvoeren van de individuele trajectplannen.

Vooruitlopend op deze uitwerking is IrisZorg alvast gestart met het opstellen trajectplannen voor een eerste groep van 15 daklozen, waarmee zij contacten heeft.

Planning

1 ^e helft 2008	IrisZorg stelt trajectplannen op voor een eerste groep van 15 daklozen waarmee zij contacten heeft.
1 ^e helft 2008	Uitwerking taakverdelingen, prioritering en plannings- en stroomschema voor de opstelling van individuele trajectplannen voor alle daklozen in de regio
Vanaf 2 ^e helft 2008	Uitvoering, opstelling en realisatie van individuele trajectplannen

Te behalen resultaten

In 2010 is voor elke dakloze in de Achterhoek een individueel trajectplan opgesteld.

7.2 instrument 2 - OGGz-monitor/clientenvolgsysteem

Het OGGz-Monitor en Registratiesysteem, dat in opdracht van de provincie Gelderland is ontwikkeld, is één van de instrumenten die de Gelderse gemeenten kunnen inzetten om de opvang en kwaliteit van leven van mensen met multiproblemen - waaronder de dak- en thuislozen - te verbeteren.

Achterhoeks Regionaal Kompas

De OGGz-monitor heeft een tweeledig doel:

- a. Enerzijds het ondersteunen van de ketenprocessen van zorg rondom OGGZ-cliënten met meervoudige problematiek. Door het delen van cliëntinformatie tussen de betrokken instellingen mogelijk te maken worden ketenpartners in staat gesteld om in samenhang met andere taken op het gebied van de maatschappelijke opvang sneller verbeteringen in de hulpverlening door te voeren, waardoor de kwaliteit van de zorg zal toenemen.
- b. Anderzijds het leveren van geaggregeerde informatie over de OGGZ-doelgroep en de aan deze cliënten geleverde zorg, als input voor het beleid op lokaal, regionaal, provinciaal en landelijk beleid.

Hiermee kan het effect van eerder ingezet beleid worden gemonitord en worden bijgestuurd waar noodzakelijk.

Verdere uitwerking:

In januari 2008 start er in de Achterhoek een pilot met het gebruik van deze nieuw ontwikkelde monitor. Dan gaan in eerste instantie het regionaal meldpunt multiprobleemsituaties van de GGD, de regionale instelling voor maatschappelijke opvang en verslavingszorg IrisZorg en een onderdeel van GGNet met die monitor werken. Fasegewijs worden meer werksoorten aan dit systeem gekoppeld.

De verwachting is dat deze monitor medio 2008 uitgerold zal worden over de hele provincie en dat relevante organisaties (lokaal en regionaal) in de Achterhoek dan van dit systeem gebruik kunnen gaan maken.

Planning

januari 2008	Start Achterhoekse pilot met OGGz-monitor	GGD/gemeente Doetinchem
april 2008	Uitbouw OGGz-monitor naar regionale veldpartijen	GGD/gemeente Doetinchem
najaar 2008	OGGz-monitor algemeen beschikbaar	GGD/gemeente Doetinchem
ingående 2009	OGGz-monitor is regionaal en lokaal operationeel	Alle organisaties en de lokale OGGz-netwerken.

Te behalen resultaten

Ingaande 2009 is de OGGz-monitor/clientenvolgsysteem lokaal en regionaal operationeel.

7.3. instrument 3 – in elke gemeente een lokaal zorgnetwerk voor multiprobleemsituaties

Elke gemeente zet een lokaal OGGz-netwerk op waarbinnen de meervoudige probleemsituaties in beeld worden gebracht en gevolgd worden en waarbinnen afspraken worden gemaakt over de inzet vanuit verschillende disciplines. Deze lokale netwerken vormen tezamen met het regionaal coördinatiepunt een sluitende structuur voor de hulp in meervoudige probleemsituaties.

Verdere uitwerking:

Wilma Meere Projecten te Enschede heeft van de centrumgemeente Doetinchem opdracht gekregen voor de voorbereidingen voor en de opstelling van een gedetailleerd plan van aanpak op basis waarvan de colleges van burgemeester en wethouders van de acht Achterhoekse gemeenten besluiten kunnen nemen over de gemeentelijke medewerking en inzet voor realisatie van deze reeks lokale zorgnetwerken. Een belangrijk aandachtspunt daarbij vormen de verbindingen met ontwikkelingen in de jeugdzorg (o.a. centra voor jeugd en gezin).

Daarnaast wordt de ontwikkeling ingezet om te komen tot een veiligheidshuis. Het Veiligheidshuis is de noemer waaronder de gemeente(n), het Openbaar Ministerie (OM), de politie, justitiepartners, zorgpartners en fysieke veiligheidspartners samenwerken. Een virtueel huis derhalve. Door samenwerking tussen organisaties in de veiligheidsketen, zorgketen, waarin ook het Centrum voor Jeugd & Gezin ondergebracht kan worden, en de justitieketen wordt de objectieve en subjectieve sociale veiligheid vergroot.

Planning

De opdracht voor deze werkzaamheden heeft thans betrekking op deze eerste fase. Deze werkzaamheden starten in de eerste week van februari 2007 en zal uiterlijk voltooid 16 weken daarna. Deze fase zal gevolgd gaan worden door een langer lopende implementatiefase. In het voorjaar 2008 worden hierover verdere afspraken gemaakt.

Achterhoeks Regionaal Kompas

Te behalen resultaten

In 2010 functioneren er in alle gemeenten een of meer lokale zorgnetwerken voor multiprobleemsituaties.

7.4. instrument 4 - Regionaal coördinatiepunt multiprobleemsituaties

Dit coördinatiepunt is organisatorisch ondergebracht bij de GGD. Het coördineert de ingekomen meldingen van meervoudige probleemsituaties, zorgwekkende zorgmijders, hygiënische probleemgevallen en huiselijk geweldsituaties. Aan dit coördinatiepunt is een overlegstructuur gekoppeld met zgn. kernpartners, schilpartners en een regiegroep. Er zijn procedureafspraken gemaakt over ieders bijdrage en inzet voor de aangemelde situaties met als sluitstuk een doorzettingsbevoegdheid bij de GGD om in voorkomende situaties tot een oplossing te komen.

Verdere uitwerking:

De uitwerking van een reeks lokale zorgnetwerken voor multiprobleemsituaties (zie 7.3) zal gevolgen hebben voor de taak, vormgeving en inrichting van het regionaal coördinatiepunt, omdat deze structuren in nauwe onderlinge wisselwerking staan en naadloos op elkaar moeten aansluiten.

Ook de concrete aanpak van het opsporen en op traject zetten van de daklozen in de regio heeft gevolgen voor dit regionale coördinatiepunt; de rol daarbij van dit coördinatiepunt wordt nader uitgewerkt.

Mogelijke taken in dit verband voor het regionaal coördinatiepunt zijn:

- Het uitzetten van de acties naar aanleiding van signalen;
- Het toewijzen van de opsporing en het aanwijzen wie de intake verzorgt, het individuele traject uitwerkt en de trajectbegeleiding uitvoert.

Planning

1. Voortzetting huidige regionaal coördinatiepunt tot in ieder geval het moment waarop een dekkende structuur aan lokale netwerken gerealiseerd is en volwaardig functioneert.
2. Alsdan bepalen wat de vervolgoepzet en taak van het regionale meldpunt in relatie met de lokale zorgnetwerken moet worden.

Te behalen resultaten

In 2010 functioneert er een regionaal coördinatiepunt dat qua taak en opzet afgestemd is op de lokale zorgnetwerken voor multiprobleemsituaties, die in 2010 in de diverse gemeenten functioneren of gaan functioneren.

7.5 instrument 5 - sluitende aanpak ter voorkoming van huisuitzettingen:

Inzet is dat elke gemeente zorg draagt voor een lokaal pakket aan maatregelen die op maat ingezet kunnen worden voor de hulp bij en ter preventie van o.a. van huisuitzettingen en dat elke lokale gemeente beschikt over een samenhangend pakket aan maatregelen waaruit geput kan worden voor inzet om dreigende huisuitzettingen af te wenden.

Verdere uitwerking:

De gemeente Doetinchem formeert begin 2008 een werkgroep bestaande uit enkele ambtelijke vertegenwoordigers van gemeenten, enkele woningbouwcorporaties, IrisZorg, GGD en GGNet. Deze werkgroep ontwikkelt voorstellen voor de uitwerking van een sluitende aanpak op het lokale en regionale niveau. Deze uitwerking is zodanig dat individuele gemeenten en corporaties vervolgens hieruit kunnen putten voor het maken van afspraken op het lokale niveau. Taak is om uit te werken hoe het pakket aan preventiemaatregelen er op lokaal uit zal kunnen zien. Aan de orde komen o.a. de wijze waarop huishoudens extra ondersteund worden (dreigende) huisuitzetting te voorkomen en de inzet daarbij van de integrale schuldhulpverlening, budgetbegeleiding of budgetbeheer (zie volgende paragraaf). Deze uitwerking kunnen de afzonderlijke gemeenten vervolgens - al dan niet aangepast aan hun lokale situatie - invoeren.

Planning

maart 2008	start regionale werkgroep	gemeente Doetinchem
juni 2008	voorstellen gereed	regionale werkgroep
november 2008	lokale afspraken tussen gemeenten en corporaties over preventie huisuitzettingen	alle gemeenten en corporaties

Achterhoeks Regionaal Kompas

Te behalen resultaten

Ingaande 2010 hebben alle gemeenten met de woningbouwcorporaties afspraken gemaakt over het zoveel mogelijk voorkomen van huissuitzettingen.

7.6 instrument 6 - schuldhulpverlening/schuldsanering, onverzekerde, budgetbegeleiding en budgetbeheer

algemeen

In het regionaal OGGz-beleidsplan is het actiepoint opgenomen dat elke gemeente zorg draagt voor een pakket aan schuldhulpverlening, budgetbegeleiding en budgetbeheer dat afgestemd op de vraag en de behoefte van de OGGz-cliënt ingezet kan worden.

schuldhulp daklozen

De meeste daklozen kampen met schuldenproblematiek. Bij deze groep is de aanwezigheid schulden vaak een van de factoren die een terugkeer naar een woonplek in de samenleving belemmeren. Bij de uitwerking van het maatregelenpakket schuldhulpverlening behoeft de groep daklozen een eigen variant, die inspeelt op de specifieke problemen waarmee zij op dit vlak vaak kampen (adressen, bankpas, inkomen) voorkómen van dakloosheid door schuldenproblematiek. Goede mogelijkheden voor integrale schuldhulpverlening, budgetbeheer en budgetbegeleiding zijn ook van belang voor een effectieve preventie van huissuitzettingen (vorige paragraaf).

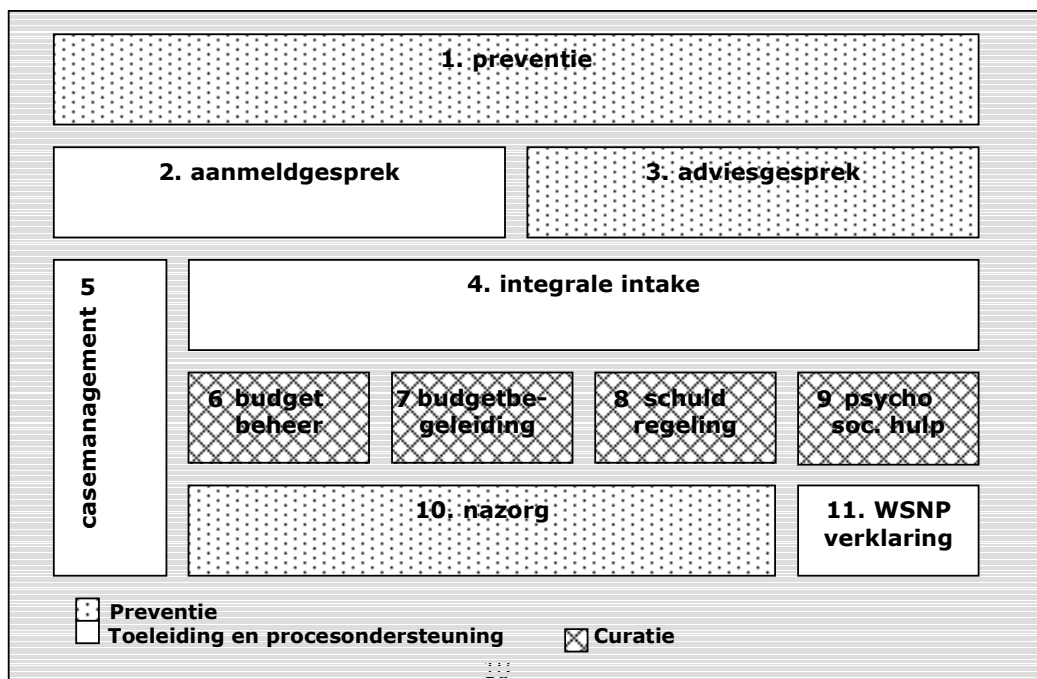
Verdere uitwerking:

In oktober 2007 begon de GGD Regio Achterhoek met de uitwerking van een pakket aan schuldhulpverleningsmaatregelen voor daklozen. Bij de eerste verkenning werd duidelijk dat het in de Achterhoekse situatie gewenst is om het budgetbeheer en de schuldhulpverlening voor daklozen niet op zichzelf staand uit te werken maar onderdeel te maken van de brede aanpak voor verbetering van de schulddienstverlening en het budgetbeheer voor mensen met multiproblematiek in de Achterhoek. Daarbij gaat het om

- een uitvoering van het budgetbeheer, budgetbegeleiding en de schulddienstverlening die aansluit bij de mogelijkheden en de onmogelijkheden van daklozen en multiprobleemsituaties
- het bevorderen van een soepele uitstroom uit de opvangvoorzieningen waaronder een doorgaande lijn in uitkering en schulddienstverlening bij verhuizing van de ene gemeente naar de andere.

Centraal bij de uitwerking staat het Landelijk Referentiemodel Integrale Schuldhulpverlening.

Met het in samenhang inzetten van de onderdelen van dit pakket in het volgende schema wordt een effectieve en duurzame bijdrage aan de bestrijding van schuldenproblematiek geleverd. Bestrijding van onverzekerde is daarnaast een onderwerp dat binnen dit project uitwerking moet gaan krijgen.

Achterhoeks Regionaal Kompas

Planning

De GGD voert dit regionale project uit volgens de planning:

nov-dec 2007	globale inventariserende gesprekken met partners in het veld
jan-apr 2008	verdieping door middel van rondetafelbijeenkomsten
mei-jun 2008	uitwerken voorstellen
aug-sep 2008	de uitgewerkte voorstellen worden voorgelegd aan de betrokken instanties en gemeenten zodat deze kunnen worden ingevoerd in hun organisaties
okt 2008-apr 2009	afronding en inbedding van het project schulddienstverlening en budgetbeheer in de Achterhoek

Te behalen resultaten

Ingaande 2010 is in alle gemeenten een integrale schuldhulpverlening effectief, die ook toegesneden op mensen in multiprobleemsituaties

7.7 instrument 7 - zorgtoeleiding en bemoeizorg

Signalering, opsporing en zorgtoeleiding van zorgmijders (bemoeizorg) is een gemeentelijke kerntaak binnen de OGGz. De inzet om deze mensen te bereiken en naar zorg toe te leiden wordt aangeduid met bemoeizorg.

Bij GGNet functioneert een zorgtoeleidingsproject onder de naam 'bijzondere zorg'. Sociaal-psychiatrische verpleegkundigen van het project gaan op pad naar aanleiding van signalen van huisartsen, woningbouwcorporaties, sociale diensten, politie etc. om contact te zoeken met een zorgmijder. Op vergelijkbare wijze draagt GSJ Lindenhout (in samenwerking met GGNet) zorg voor het opsporen en toeleiden van zwerfjongeren.

Voorwaarde is wel dat de zorgtoeleiding van zwerfjongeren – net zoals het geval is bij de opsporing en zorgtoeleiding van de bemoeizorg - onderdeel uitmaakt van de multidisciplinaire aanpak die rond het regionaal coördinatiepunt multiprobleemsituaties is georganiseerd.

Verdere uitwerking:

Aan de hand van signalen die binnenkomen van politie, omwonenden, familie, veldpartijen e.d. en onder aansturing van het regionale coördinatiepunt gaat deze bemoeizorg op pad. Inzet bij een situatie van zorgmijding is in het algemeen dat na een korte verkenning met de opstelling van een DBC (Diagnose-behandelings-combinatie) de behandeling kan beginnen. Een DBC vormt de basis voor de inzet en bekostiging op basis van de zorgverzekeringswet van (reguliere) zorg. Indien en voorzover daarnaast AWBZ-voorzieningen nodig zijn (zoals begeleiding, beschermd wonen, dagbesteding of dagactivering), dan kunnen die ingezet worden na een AWBZ-indicatie door het CIZ.

Tot en met 2006 hanteerde GGNet een wachtlijst voor dit project, die inmiddels is weggewerkt.

Planning

Sinds 2007 is er geen wachtlijst meer voor de zorgtoeleiding vanuit het bemoeizorgproject.

Te behalen resultaten

Vanaf 2009 wordt elk signaal in de Achterhoek dat binnenkomt bij het regionale coördinatiepunt en/of een van de lokale zorgnetwerken voor multiprobleemsituaties omtrent (een) zorgwekkende zorgmijder(s) opgepakt en beoordeeld, waarna zonodig toeleiding naar reguliere zorg plaatsvindt.

7.8 instrument 8 - aangepaste woonvormen/woonbegeleiding (ex-daklozen)

De individuele trajecten, die de komende jaren voor elke dakloze worden uitgewerkt, zullen uitmonden in een benoeming van de woonvorm, die bij die individuele dakloze passend is.

Om een uitgezet individueel traject zonder stagnaties te kunnen realiseren en doorlopen moet op het aangewezen moment de betreffende woonvorm met de bijbehorende zorg en begeleiding daadwerkelijk voorhanden zijn.

Het gaat daarbij om de volgende schakering aan woonvormen:

- zelfstandig wonen (met ambulante begeleiding)
- begeleid wonen (groepsbegeleid wonen of individueel begeleid wonen met uitstroomdoelstelling)

Achterhoeks Regionaal Kompas

- beschermd wonen (zelfstandige of onzelfstandige woonruimte van een maatschappelijke opvanginstelling zonder uitstroomdoelstelling):
  - + hostel
  - + sociaal pension
  - + beschermde woonvorm voor mensen met een psychiatrische problematiek
  - + woonvorm voor mensen met verstandelijke beperking
- 24-uurs woonzorgvoorziening (voor dubbele diagnose)
- overig (bijv. een Moeder-Kind-Huis).

Ook wordt ingezet op de realisatie van onconventionele woonvormen voor mensen voor wie dit vooralsnog de enige oplossingsrichting is.

Verdere uitwerking:

In een overleg op 18 oktober 2008 van gemeente Doetinchem met IrisZorg, GGNet en de Achterhoekse woningbouwcorporaties is afgesproken dat de gemeente Doetinchem het initiatief neemt voor een werkgroep van enkele ambtenaren van gemeenten, medewerkers van enkele woningcorporaties, GGNet en Iriszorg. De woningbouwcorporaties hebben uitgesproken dat zij de noodzakelijke woonruimten beschikbaar willen stellen mits de nodige woonbegeleiding gegarandeerd is.

IrisZorg heeft binnen de totale groep van daklozen, die bij haar bekend is, voor een groep van 77 daklozen de woonbehoefte geanalyseerd en gespecificeerd. Een groot percentage van deze daklozen is aan te merken als chronisch patiënt. Van deze groep zijn de volgende percentages aangewezen op de daarbij vermelde woonvorm:

23%	zelfstandig wonen (met ambulante begeleiding)
27%	begeleid wonen (groepsbegeleid wonen of individueel begeleid wonen met uitstroomdoelstelling)
	beschermd wonen (zelfstandige of onzelfstandige woonruimte van een maatschappelijke opvanginstelling zonder uitstroomdoelstelling):
11%	+ hostel
17%	+ sociaal pension
8%	+ beschermde woonvorm voor mensen met een psychiatrische problematiek
4%	+ woonvorm voor mensen met verstandelijke beperking
9%	24-uurs woonzorgvoorziening (voor dubbele diagnose)
1%	overig (bijv. een Moeder-Kind-Huis)
100%	

De ambitie is een vermindering in 2013 van het aantal daklozen met tenminste 75% ten opzichte van 2008. Behalve voor de huidige groep daklozen, die in 2008 feitelijk dakloos is, moet daarboven op ook rekening gehouden worden met woonzorgcapaciteit voor:

- degenen die vanaf 2009 nog dakloos worden (de jaarlijkse instroom)
- de dreigende daklozen (OGGz), die deze woonvormen behoeven om daarmee het risico op feitelijke dakloosheid te voorkomen.

De benodigde extra capaciteit voor de groepen onder a. en b. wordt vooralsnog geraamd op 25%.

Een en ander betekent dat op basis van voormelde gegevens in de Achterhoek in de periode t/m 2013 voor de verschillende woonvormen de volgende capaciteiten nodig zullen zijn:

59	plaatsen zelfstandig wonen (met ambulante begeleiding)
68	plaatsen begeleid wonen (groepsbegeleid wonen of individueel begeleid wonen met uitstroomdoelstelling)
99	beschermd wonen (zelfstandige of onzelfstandige woonruimte van een maatschappelijke opvanginstelling zonder uitstroomdoelstelling), tw:
	27 plaatsen hostel
	42 plaatsen sociaal pension
	20 plaatsen beschermde woonvorm voor mensen met een psychiatrische problematiek
	10 plaatsen woonvorm voor mensen met verstandelijke beperking
22	plaatsen 24-uurs woonzorgvoorziening (voor dubbele diagnose)
2	plaatsen overig (bijv. een Moeder-Kind-Huis)
250	totaal

Het gaat hier om capaciteitsinschattingen, die gebaseerd zijn op gegevens die tot nu toe over de dakloosheid bekend zijn. Zodra de OGGz-monitor operationeel en met gegevens gevuld is - ook aangevuld met gegevens uit opgestelde individuele trajectplannen - kunnen de capaciteitsgegevens

Achterhoeks Regionaal Kompas

definitiever bepaald worden.

Planning

In paragraaf 1.5 is aangegeven dat dit Regionaal Kompas jaarlijks een vertaling krijgt in een jaarplan. Het jaarplan bevat de doelstellingen en beoogde resultaten voor het betreffende jaar, de inzet die daarvoor nodig is van de betrokken partijen, de te hanteren instrumenten en de daaraan gekoppelde kosten. De jaarplannen zijn richtinggevend voor de zorgaanbieders in de regio. Zij vormen de basis voor de prestatieafspraken die Doetinchem als centrumgemeente in het kader van de subsidieverstrekking maakt én tegelijkertijd de basis voor het AWBZ-gefinancierde aanbod voor deze doelgroep. Het gaat dan om de jaarlijks te maken afspraken met de woningbouwcorporaties over het beschikbaar stellen van woonruimte (gecombineerd met zorg- en begeleidingsgaranties) en de afspraken met de zorgkantoren over de AWBZ-bekostiging van deze zorg.

Per jaar zal de inspanning van de gemeenten, woningbouwcorporaties, zorginstellingen en zorgkantoor bepaald moeten worden en de capaciteiten aan zorg en woonvormen die nodig zijn en daadwerkelijk gerealiseerd kunnen gaan om deze ambities te behalen.

Een optelsom van de zorg- en woonbehoeften in de individuele trajectplannen vormt de input voor deze afspraken en benodigde capaciteiten

Te behalen resultaten:

Inzet is (zie par. 3.3) om de komende jaren het aantal daklozen met de volgende percentages te verminderen:

2009	2010	2011	2012	2013
-10 %	-25%	-30%	-30 %	- 30%
226	170	119	83	58

7.9 instrument 9 - dagbesteding/activering (incl. dagloon)

Dagbesteding is voor de daklozen belangrijk voor het verbeteren van structuur in het dagelijks leven. Het betekent een steun in de rug om in een bepaald ritme te komen en te blijven om uiteindelijk weer deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven.

Verdere uitwerking:

Medio 2008 zal binnen het complex van het Werkvoorzieningsschap Wedeo te Doetinchem een nieuw dagcentrum voor daklozen in gebruik worden genomen. Dagstructurering door middel van arbeidsgerelateerde en productieve activiteiten vormt de kern van deze voorziening. De diverse faciliteiten die binnen deze voorzieningen getroffen worden staan ten dienste van de uitvoering van deze activiteiten. Het dagcentrum met de naam "De Werkplaats" zal samengesteld zijn uit:

- huiskamer ca. (capaciteit 20 tot 30)
- alcoholgebruiksruimte (capaciteit 5 personen tegelijk)
- dagbesteding in huis (inzet bezoekers bij interne huishoudelijke werkzaamheden)
- werkplaats (werkproject in groepsverband: banden plakken, houten speelgoed maken, productiewerk etc.)
- groenproject (werkzaamheden in stad en regio op het gebied van groenvoorziening)
- buurtschoonmaak/prikproject.

De nieuwe locatie wordt de centrale plek voor de hulp en begeleiding van de daklozen (intake/begeleiding/dagstructurering e.d.) richting maatschappelijk herstel; alleen de nachtopvang voor daklozen blijft gesitueerd aan de Kapoeniestraat.

Dit dagcentrum en de geboden activiteiten zijn met name bedoeld voor groep feitelijke daklozen. In eerste instantie bij de intake en vervolgens ook bij de opstelling van het individuele trajectplan zal bepaald worden welke dagactiviteiten voor betrokkene aangewezen is. Het kan ook passend zijn dat de betreffende dakloze gekoppeld wordt aan toeleidings- of werktrajecten van WI (sociale zaken) of aan dagactiviteiten van andere organisaties.

Planning

jan-juni 2008	verbouw Wedeo-complex tbv het dagcentrum "De Werkplaats"
juli 2008	opening en in gebruik name regionaal dagcentrum "De Werkplaats"

Achterhoeks Regionaal Kompas

Te behalen resultaten

1. In gebruikname van het nieuwe regionale dagcentrum c.a. voor daklozen;
2. In 2009 gaat een regionaal coördinatiepunt voor dagbesteding en/activering van start.

7.10 nazorg ex-gedetineerden / veelplegers

In 2004/2005/2006 kwamen per jaar in totaal gemiddeld 218 vrijgelaten gedetineerden in de Achterhoekse gemeenten wonen (voor cijfers zie par. 3.4)

Veel van deze ex-gedetineerden vinden zelf hun weg weer in de samenleving. Het gaat dan om mensen die vaak een eenmalige misstap hebben begaan en weer op de oude basis kunnen terugkeren. Maar velen maken een minder goede start na hun detentie, met alle maatschappelijke risico's (o.a. dakloosheid) van dien.

verdere uitwerking

De gemeentelijke rol in de zorg voor de ex-gedetineerde start op het moment van het binnenkomen van de melding dat een gedetineerde op korte termijn uit detentie wordt ontslagen. De gemeente is vervolgens verantwoordelijk voor de regie van de zorg gericht op de zijn re-integratie.

Voor de regio Achterhoek is een medewerker maatschappelijke dienstverlening (MMD'er) van de penitentiaire inrichting aangewezen, die onder andere drie maanden vóór de vrijlating van een gedetineerde de hulpbehoefte (inkomen, huisvesting, zorg) verzamelt.

De gemeentelijke contactfunctionaris van de gemeente Doetinchem vervult de contactrol voor alle Achterhoekse gemeenten. Momenteel sluit het nazorgtraject nog niet altijd goed aan op het detentie-einde. Bij de nazorg uit detentie zullen in te richten lokale zorgnetwerken (zie par. 7.3) een afstemmingsrol vervullen. Er functioneert voor de regio een casusoverleg nazorg veelplegers. Op bestuurlijk niveau is er het Gelders TOP-overleg veelplegers. Voorts is door het projectbureau NOG Veiliger een regionaal plan van aanpak ontwikkeld om tot een goede aansluiting na detentie met de maatschappij te komen. Het streven is te komen tot de inrichting van een Meldpunt Onderdak Na Detentie.

De verwachting is dat de in gebruikname - medio 2008 - van het dagcentrum voor daklozen een vermindering van de overlast door daklozen in de binnenstad van Doetinchem tot gevolg zal hebben.

Te behalen resultaten:

- Een functionerend Meldpunt Onderdak na detentie.
- Goede aansluiting van het nazorgtraject met en moment van beëindiging van detentie.
- Dakloosheid als gevolg van detentie komt in 2013 substantieel minder voor in vergelijking met 2007.

7.11 instrument 10 – bestuurlijke afspraken in nieuw regionaal OGGz-convenant

Het regionale OGGz-beleidsplan alsook dit Regionaal kompas bestrijding dakloosheid kan alleen uitgevoerd worden door gezamenlijke inzet van alle relevante partijen. Daarbij nemen de gemeenten, woningbouwcorporaties, zorgkantoren en veldpartijen sleutelposities in.

Het betreffen allemaal autonome en gelijkwaardige partijen, met dien verstande dat de zorgkantoren en gemeenten een bijzondere positie hebben doordat zij de financierders van zorg c.a. zijn. Zorgkantoren leveren niet zelf zorg, maar stellen zorgaanbieders in staat om de zorg te leveren overeenkomstig de hoeveelheden en de specificaties die zijn overeengekomen.

Evenzo hebben de gemeenten de levering van de meeste diensten uitbesteed aan zorg- en welzijnsinstellingen, kredietbanken e.d., maar daarnaast zijn eigen diensten van de gemeente van belang zoals de verstrekking van bijstanduitkeringen.

Concrete afspraken over de levering en omvang van diensten en voorzieningen kunnen pas bij de opstelling van de jaarplannen worden vastgelegd, ook omdat bij de verschillende partijen dan pas de beschikbare financiële kaders voor het betreffende jaar in beeld zijn en de feitelijke mogelijkheden tot realisatie en levering van de diensten en voorzieningen.

Dat betekent dat tussen deze partijen afspraken nodig zijn voor

- a. de planperiode 2008-2013 (nieuw OGGz-convenant);
- b. van jaar tot jaar in de op te stellen afzonderlijke jaarplannen.

Het ligt in de bedoeling om na het gereedkomen van dit Regionaal Kompas alle afspraken, die tussen deze partijen nodig zijn om het beleid zoals neergelegd in het regionaal OGGz-beleidsplan en in dit

Achterhoeks Regionaal Kompas

Kompas tot resultaten te brengen, vast te leggen in een nieuw op te stellen regionaal OGGz-convenant voor de periode 2008-2013.

Bij de uitwerking van het nieuwe convenant zullen ook de ervaringen betrokken worden die de afgelopen jaren zijn opgedaan met het lopende OGGz-convenant en de bijbehorende structuren (regionaal OGGz-platform en OGGz-beleidsoverleg).

planning

maart/april 2008	Uitwerking concept-tekst
mei/juni 2008	Behandeling concept-tekst in platform en portefeuillehoudersoverleg en voorleggen aan de ondertekenende partijen
september 2008	Ondertekening convenant

Achterhoeks Regionaal Kompas

8. financiering Regionaal Kompas

8.1 AWBZ-middelen essentieel voor realisatie Regionaal Kompas

Anders dan het geval is in de meeste andere regio's in Nederland zijn er in de Achterhoek tot nog toe geen AWBZ-middelen ingezet voor zorg en hulp aan de doelgroep daklozen. (Het ministerie heeft een aanvraag van de instelling voor maatschappelijke opvang IrisZorg voor een AWBZ-erkenning voor haar Doetinchemse vestiging in behandeling, maar daarop nog geen beslissing genomen.) Evenmin is tot nog toe er via de GGz (GGNet) en de RIBW (in de Achterhoek een onderdeel van GGNet) AWBZ-budget beschikbaar voor de zorg voor en/of begeleiding van daklozen. Dit komt mogelijk door de situatie dat tot enkele jaren terug dakloosheid in de Achterhoek niet dusdanig manifest was dat extra aandacht hiervoor vanuit de AWBZ werd gevraagd.

Kansrijke trajecten voor individuele daklozen en een sluitende aanpak voor de bestrijding van dakloosheid zijn alleen haalbaar als de bekostiging van alle benodigde ketenvoorzieningen verzekerd is. Om uitstroom uit dakloosheid te bewerkstelligen is het in de Achterhoekse situatie met name nodig dat er voldoende woonvoorzieningen en bijbehorende begeleiding en zorg worden gerealiseerd zijn

Wat betreft de vanuit de AWBZ te bekostigen voorzieningen is een grote inhaalslag nodig. Zonder de beschikbaarstelling van voldoende AWBZ-middelen wordt het onmogelijk om de ambities van dit Regionaal Kompas te halen.

De uitvoering van dit Regionaal Kompas staat of valt dus in overwegende mate met de beschikbaarstelling door VWS van extra AWBZ-budget c.q. de beschikbaarstelling door de zorgkantoren van budgetruimte voor bekostiging van de benodigde capaciteiten aan AWBZ-voorzieningen.

Alleen als er vanuit de AWBZ voldoende middelen beschikbaar komen kunnen de ambities van dit Regionaal Kompas gehaald worden. Als deze AWBZ-middelen niet of slechts ten dele beschikbaar komen dan kan slechts het navenante deel van de gestelde ambities gerealiseerd worden. In dat geval zal de daklozenproblematiek in de Achterhoek blijven voortduren en onoplosbaar blijven.

8.2 Hoeveel kost de uitvoering van dit Regionaal Kompas?

N.B.

1. Veel bedragen in het volgende schema zijn indicatief. In de op te stellen jaarprogramma's zullen de werkelijke uitgaven voor het betreffende jaar, gebaseerd dan op o.a. realiseerbare capaciteiten en voorzieningen met bijbehorende kostenramingen worden opgenomen.

2. Het betreft een raming van de totale uitvoeringskosten; er is vooralsnog geen zekerheid dat de benodigde dekkingsmiddelen (AWBZ, gemeenten) allemaal beschikbaar komen: als deze middelen niet of slechts ten dele beschikbaar komen dan kan slechts het navenante deel van de gesteld ambities gerealiseerd worden.

3. Wat betreft de gemeentelijke inbreng is uitgegaan van stelposten, omdat a. pas na uitwerking van het betreffende onderwerp de kosten duidelijk worden en b. diverse gemeentelijke kostenonderdelen binnen bestaande begrotingen/beleidsreinen wellicht geheel of gedeeltelijk gedekt of opgevangen kunnen worden.

Primair financieel verantwoordelijke(n)	Raming uitgaven voor uitvoering van het Regionaal Kompas 2008-2013	2008	2009	2010	2011	2012	2013	opmerkingen
	preventie en OGGz							
centrum-gemeente	externe advieskosten uitwerking lokale zorgnetwerken	120.000	100.000	80.000	--	--	--	raming; eenmalige kosten
gemeenten (+ ev. corporaties)	lokale zorgnetwerken	80.000	400.000	640.000	640.000	640.000	640.000	stelpost 80.000 per gemeente
gemeenten	Integrale schuldhulp daklozen	31.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	stelpost

Achterhoeks Regionaal Kompas

	Integrale schuldhulp OGGz-groep	20.000	800.000	800.000	800.000	800.000	800.000	stelpost: kosten voor de 8 gemeenten gezamenlijk
gemeenten en corporaties	preventie huisuitzettingen	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	kosten betreffen met name lokaal netwerk en verbetering schuldhulp en gemeentelijke garanties woonbegeleiding
gemeenten	maatjesproject Vriendendienst GGNet	55.409	55.500	55.500	55.500	55.500	55.500	
	maatjesproject Humanitas	55.409	55.500	55.500	55.500	55.500	55.500	
centrum-gemeente	onderhoudskosten OGGz-monitor Achterhoek	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000	
	OGGz-project bemoeizorg (GGNet)	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	80.000	
centrum-gemeente	circuitvorming GGD	33.960	34.000	34.000	34.000	34.000	34.000	
	regionaal coördinatiepunt multiprobleem	113.050	115.000	115.000	50.000	50.000	50.000	na realisatie lokale netwerken zal taak/opzet regionaal coördinatiepunt wijzigen
centrum-gemeente	zwerfjongeren Lindenhout	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	40.000	
gemeenten	huiselijk geweld (regionaal) veiligheid en handhaving	107.000	107.000	107.000				eenmalige extra kosten gegevens diverse gemeenten niet afgebakend noch bekend
	maatschappelijke opvang							
centrum-gemeente	crisisopvang	469.867	470.000	470.000	470.000	470.000	470.000	20 plaatsen
	nachtopvang	238.413	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	10 plaatsen+ extra winteropvang
	extra onderdak	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	Betreft mogelijk te realiseren aanvullende opvang in reguliere huisvesting (met name zwerfjongeren jongeren)
centrum-gemeente (+ bijdrage provincie)	dagopvang/dagcentrum	240.468	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000	
	alcoholgebruiksruimte	188.401	190.000	190.000	190.000	190.000	190.000	
	dagactiviteiten daklozen	76.898	77.000	77.000	77.000	77.000	77.000	met name begeleidingskosten
centrum-gemeente	verpleegkundig spreekuur voor daklozen	8.914	9.000	9.000	9.000	9.000	9.000	
gemeenten	WIZ-schuldhulp voor cliënten crisisopvang	6.000	--	--	--	--	--	Te declareren bij de afzonderlijke gemeenten
	maatschappelijk herstel							
centrum-gemeente	reservering trajectkosten ca Regionaal Kompas	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	stelpost: in 2008 gereserveerd voor trajectbegeleiding, overbruggingsgarantie woonbegeleiding e.d.
	<u>wonen/woonbegeleiding</u>							
AWBZ	zelfstandig wonen met ambulante begeleiding		110.000	275.000	440.000	550.000	649.000	59 plaatsen in 2013 € 11.000 per plaats p.j
	begeleid wonen		210.000	450.000	600.000	900.000	1.020.000	68 plaatsen in 2013 € 15.000 per plaats p.j.
	hostel			570.000	855.000	1.140.000	1.539.000	27 plaatsen in 2013 € 57.000 per plaats p.j.
centrum-gemeente	24-uurs woonvoorziening (sociaal pension) gemeentelijk bekostigd	285.614	285.000					totale jaarlijkse expl. kosten 9 plaatsen
AWBZ	24-uurs woonvoorziening (sociaal pension) (AWBZ-geïndiceerd)			1.140.000	1.425.000	1.710.000	2.394.000	42 plaatsen in 2013 € 57.000 per plaats p.j.
	beschermde woonvorm voor psychiatrische problematiek			610.000	610.000	1.220.000	1.220.000	20 plaatsen in 2013 € 61.000 per plaats p.j.
	woonvorm voor mensen met verstandelijke beperking			350.000	350.000	700.000	700.000	10 plaatsen in 2013 € 70.000 per plaats p.j.

Achterhoeks Regionaal Kompas

AWBZ	24-uurs woonzorgvoorziening (voor dubbele diagnose)			700.000	700.000	1.540.000	1.540.000	22 plaatsen in 2013 € 70.000 per plaats p.j.
	overige woonvormen			20.000	20.000	40.000	40.000	2 plaatsen in 2013 € 20.000 per plaats p.j.
AWBZ	woon/zorgbegeleiding OGGz-situaties (AWBZ-capaciteit)			500.000	1.500.000	2.000.000	2.000.000	400 situaties in 2013 € 5.000 per situatie
gemeenten	woonbegeleiding OGGz-situaties (niet-AWBZ-geïndiceerd)			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	meestal a.m.w.
corporaties	Investerings in benodigde woonruimte/woonvoorzieningen			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
	Investerings in onconventionele woonvormen			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	
	Sub-totaal (afgerond)	2.410.403	3.858.000	8.088.000	9.721.000	13.021.000	14.323.000	
	verslavingszorg							
centrum-gemeente	ambulante verslavingszorg	866.987	870.000	870.000	870.000	870.000	870.000	
	outreachinge hulp/veldwerk (IrisZorg)	114.944	115.000	115.000	115.000	115.000	115.000	

*) excl. ambtelijke uitvoeringskosten, incl. raming uitgaven acht lokale gemeenten

Samenvattend overzicht naar benodigde financiering naar financieringsbron (incl. verslavingszorggelden)

<u>financierder</u>	<u>2008</u>	<u>2009</u>	<u>2010</u>	<u>2011</u>	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>Totaal gecumuleerd 2008-2013</u>
gemeenten	267.000 + p.m.	1.387.000 + p.m.	1.627.000 + p.m.	1.520.000 + p.m.	1.520.000 + p.m.	1.520.000 + p.m.	7.841.000 + p.m.
gemeenten + corporaties	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
centrumgemeente	3.125.334	2.851.000	2.831.000	2.686.000	2.686.000	2.686.000	17.150.000
AWBZ	--	320.000	4.615.000	6.500.000	9.800.000	11.102.000	32.337.000
woningcorporaties	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
overig	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

8.3 financieel overzicht 2008 conform de twaalf bouwstenen OGGz

Het ministerie van VWS heeft aangegeven dat het Regionaal Kompas voorzien dient te worden van een begroting, die opgebouwd is volgens de systematiek van de 12 OGGz-bouwstenen, zoals de G-4 die hebben gehanteerd bij hun Plan van Aanpak. Onderstaand is deze "OGGz-bouwstenen-indeling" gehanteerd. De vermelde specificaties zijn ontleend aan de "G-4-terminologie".

Dit overzicht moet met slagen om de arm en de nodige terughoudendheid gelezen en geïnterpreteerd worden om de volgende redenen:

- Bij het opstellen van dit kostenoverzicht was niet duidelijk hoe die kostensoorten afgebakend moeten worden. Heel veel uitgaven in een gemeentebegroting kunnen bijvoorbeeld onder de noemer "veiligheid" geschaard worden, maar veiligheid kan ook beperkt opgevat worden tot de uitgaven die verband houden met bijv. uitsluitend de openbare orde.
- Niet alleen de uitgaven van de centrumgemeente Doetinchem op onderdelen als medische basiszorg, signalering, veiligheid e.d. zijn relevant voor dit Regionaal Kompas maar feitelijk alle uitgaven op de verschillende onderdelen van alle acht gemeenten in de regio Achterhoek gezamenlijk. Deze informatie is niet beschikbaar en daarom is op onderdelen gewerkt met aannames en stelposten.
- Ook zijn uitgaven van derden, zoals woningbouwcorporaties, politie, zorginstellingen niet in dit overzicht verwerkt.
- Sommige kostenonderdelen zijn sec toe te schrijven aan daklozenbeleid, andere kosten moeten worden gemaakt uit preventieoogpunt en zijn gericht op de gehele OGGz-risicogroep.
- Ook is lastig af te bakenen welke kostengedeelten binnen algemene posten zoals bijvoorbeeld "schuldhulpverlening" toegeschreven kunnen worden aan de OGGz (multiprobleemsituaties)

Achterhoeks Regionaal Kompas

- Voor een aantal posten is gewerkt met stelposten, waarbij de kostenomvang binnen de Doetinchemse gemeentebegroting geëxtrapoleerd is naar een inwonertal van 300.000 inwoners, omdat de werkelijke uitgaven bij elke regiogemeente afzonderlijk niet bekend zijn.

bouwsteneterminologie G-4	2008	2009	2010	2011	2012	2013
1. signalering en geïndiceerde preventie meldpunt, lokale zorgnetwerken, laagdrempelige inloop, veldwerk e.d.	668.462	970.000	1.190.000	1.045.000	1.045.000	1.045.000
2. integrale toegang en screening inschatting zorgbehoefte, integrale diagnostiek, toeleiden naar opvang en zorg	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000	150.000
3. maatschappelijke opvang nachtopvang, 24-uursopvang, begeleiding, verpleging/verzorging	993.894	995.000	1.850.000	2.135.000	2.420.000	3.104.000
4. medische basiszorg huisarts, GGD	8.914 + p.m.	9000 + p.m.	9000 + p.m.	9000 + p.m.	9000 + p.m.	9000 + p.m.
5. curatieve GGz/Vz behandeling, acute psychiatrie, diagnostiek	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
6. beschermd wonen/langdurig verblijf, beschermd wonen, verblijf psychiatrie/verslavingszorg, verblijf dubbele diagnose	--	--	2.250.000	2.535.000	4.640.000	5.039.000
7. begeleid (zelfstandig) wonen woonbegeleiding, groepswonen e.d.	--	320.000	1.225.000	2.540.000	3.450.000	3.669.000
8. integrale bemoeizorg GGz/Vz bemoeizorg, trajectbewaking	80.000 + p.m.	80.000 + p.m.	80.000 + p.m.	80.000 + p.m.	80.000 + p.m.	80.000 + p.m.
9. financiële hulp schuldhulp, inkomensbeheer, uitkeringen	57.000 + p.m.	880.000 + p.m.	880.000 + p.m.	880.000 + p.m.	880.000 + p.m.	880.000 + p.m.
10. dagbesteding werk, re-integratieprojecten, werkprojecten, dagactiviteiten, opleiding/cursus	265.299 + p.m.	430.000 + p.m.	430.000 + p.m.	430.000 + p.m.	430.000 + p.m.	430.000 + p.m.
11. sociaal netwerk herstel relaties, uitbreiden sociaal netwerk, professionele netwerken	110.810 + p.m.	111.000 + p.m.	111.000 + p.m.	111.000 + p.m.	111.000 + p.m.	111.000 + p.m.
12. veiligheid extra veilige plekken maatsch.opvang, signaleringsfunctie politie, inbewaringstelling/rechtelijke machtiging	1.200.000 + p.m.	1.200.000 + p.m.	1.200.000 + p.m.	1.200.000 + p.m.	1.200.000 + p.m.	1.200.000 + p.m.

De uitvoering van het Stedelijk kompas wordt gefinancierd door de rijksoverheid, de gemeenten, de zorgkantoren en zorgverzekeraars. Daarnaast worden bijdragen op onderdelen verwacht van de Achterhoekse woningbouwcorporaties en de provincie.

De rijksoverheid verwacht dat de centrumgemeenten en de regiogemeenten in de 43 regio's hun eigen inzet aan gemeentelijke middelen minimaal handhaven op het huidige niveau en waar nodig laten groeien. Als de gemeenten hun deel van de realisatiekosten van het Regionaal kompas voor hun rekening nemen dan zal de rijksoverheid ervoor zorg dragen dat voorzien wordt in de bekostiging van het AWBZ-gedeelte van het Regionaal Kompas. Bij de vier grote steden (G-4) is voor de uitvoering van hun Plan van Aanpak een kostenverdeling tussen gemeenten en rijk afgesproken van een derde deel gemeentelijke middelen en tweederde deel rijksmiddelen (AWBZ)

Achterhoeks Regionaal Kompas

Bijlage: actie- en afsprakenoverzicht uit regionaal OGGz-beleidskader en –plan:

acties		wanneer	initiatiefnemer/ opdrachtgever	opdrachtnemer(s) c.q. andere betrokkenen
preventie	Lokale zorgnetwerken en regionaal coördinatiepunt			
	1. De Achterhoekse gemeenten nemen elk het initiatief om per gemeente een lokaal zorgnetwerk samen te stellen.	2008	gemeenten	diverse lokale partijen zoals a.m.w., woningcorporaties. en regionale partijen zoals zorgaanbieders, politie
	2. De gemeenten nemen elk het initiatief voor afspraken en protocollen op lokaal niveau tussen partijen over ieders taak en inzet bij een dergelijk lokaal zorgnetwerk.	2008	gemeenten	idem
	3. <u>a.</u> Het financieel mogelijk maken van de realisatie en exploitatie van een lokaal zorgnetwerk; <u>b.</u> Het daadwerkelijk realiseren en exploiteren van de lokale zorgnetwerken.	2008 2008	<u>a.</u> gemeenten – wellicht met medefinanciering door bijv. woningbouwcorporaties <u>b.</u> gemeenten in samenspraak met de andere lokale partijen	
	4. Aan de hand van de tweede voortgangsrapportage van het project huiselijk geweld besluitvorming over het vervolg van dit project.	herfst 2007	gemeenten	
preventie	Preventie huisuitzettingen			
	1. De Achterhoekse gemeenten nemen elk het initiatief voor het beschikbaar komen van een pakket aan maatregelen die in samenhang inzetbaar zijn ter voorkoming van huisuitzettingen. Het gaat dan om (direct beschikbare) schuldhulpverlening, een laatste kansbeleid, woonbegeleiding, budgetbegeleiding en budgetbeheer, buurtbemiddeling en tussenhuur en bijstand in natura.	2008	gemeenten op initiatief gemeente Doetinchem	woningbouwcorporaties en in tweede instantie zorginstellingen
	2. De gemeenten nemen elk het initiatief voor afspraken en protocollen op lokaal niveau tussen partijen over ieders taak en inzet bij signalen van (dreigende) huisuitzetting.	2008	gemeenten	diverse lokale en regionale partijen
preventie	Schuldhulpverlening/budgetbegeleiding en budgetbeheer c.a.			
	1. De Achterhoekse gemeenten zorgen elk voor een pakket aan maatregelen dat inzetbaar is voor de schuldhulpverlening en budgetbegeleiding en dat flexibel is en aansluit op de vraag en behoefte van de OGGz-cliënt.	2008	gemeenten met projectuitwerking door GGD	diverse lokale en regionale partijen (kredietbanken, woningbouwcorporaties, Zorginstellingen)
	2. Er moet gewerkt gaan worden met vaste contactpersonen/klantmanagers bij (Stadsbank, CLS en BAC), aan korte communicatielijnen tussen deze instelling en opvang- en hulporganisaties en aan het onderling afstemmen van werkprocessen en registraties.	2008	Stadsbank, Cls, Bac en hulporganisaties	
	3. Werkprocessen en registraties moeten onderling afgestemd worden (Verwezen wordt naar de pilot lastenverlichting van UWV, CWI, ClZ en gemeente Doetinchem in het kader van de Wmo.)	2008	organisaties en instellingen, Stadsbank, Cls, Bac	
	4. De overdracht van schuldhulpverleningstrajecten en van uitkeringverstrekking tussen organisaties en tussen gemeenten moeten vereenvoudigd en versoepeld worden.	2008	gemeenten in samenspraak met instellingen en organisaties.	gemeenten en diverse lokale en regionale partijen (kredietbanken, woningbouwcorporaties, zorginstellingen)
	5. Realisatie op de locatie van de opvangvoorzieningen van spreekuren (voor intake door) sociale diensten of financieel beheerders.	2008	gemeenten	in overleg met opvanginstelling.
	6. Het uitwerken van de gebruikmaking van de mogelijkheden in de WWB voor het verstrekken van bijstand in natura.	2008	gemeenten	
preventie	7. Het treffen van maatregelen ter bestrijding van onverzekerdeheid.	2008	gemeenten	
	8. Het uitwerken van maken van afspraken over lokaal budgetbegeleiding en budgetbeheer (zowel vrijwillig vormen als verplichte en bij herhaalde schuldsituaties de mogelijkheid van verplicht budgetbeheer).	2008	gemeenten	in samenspraak met woning- corporaties, instellingen en organisaties.
	9. Afspraken maken met de belastingdienst over uitbetalingen van huurtoeslag rechtstreeks aan de woningbouwcorporatie.	2008	gemeenten	in samenspraak met woning- corporaties.

Achterhoeks Regionaal Kompas

	10. Het uitwerken van richtlijnen voor het verstrekken spoedbijstand vooruitlopend op de beslissing op de aanvragen om uitkering.	2008	gemeenten	
	11. Uitwerken project budgetbeheer en schulddienstverlening voor dak- en thuislozen.	2007 (start september)	GGD Gelre-IJssel	opvanginstelling, a.m.w., woningbouwcorporaties
preventie	Zorgtoeleiding en bemoeizorg			
	1. Afspraken maken met Zorgkantoor over een heldere afbakening tussen enerzijds de gemeentelijke taken van bemoeizorg en zorgtoeleiding en anderzijds over de zorg en taken binnen dit project die behoren tot de AWBZ. Idem afspraken met het CIZ over een goede afwikkeling van de AWBZ-indicatiestelling cliënten binnen dit project.	najaar 2007	gemeente Doetinchem	zorgkantoor Agis en GGNet
	2. De capaciteit van het project bemoeizorg en van het zwerfjongerenproject moeten in de pas blijven lopen met het verwachte groeiende beroep op deze projecten. Wel moeten deze projecten alle mogelijkheden benutten voor meer en zo spoedig mogelijke uitstroom naar reguliere zorg en hulp.	vanaf 2008	gemeente Doetinchem	GGNet en GSJ Lindenhout
	3. Er moeten bindende afspraken gemaakt worden over een eenvoudige en spoedige inzet van en/of doorverwijzing naar aanpalende voorzieningen	herfst 2007	GGNet en GSJ Lindenhout	de relevante aanpalende voorzieningen
	4. Uitbreiding van de nazorg van het zwerfjongerenproject met woonbegeleiding.	2008	gemeente Doetinchem	GSJ Lindenhout
	5. Bundeling van het project bemoeizorg (GGNet) en het zwerfjongerenproject lijkt geboden – hierover dient een verkenning te worden opgesteld op basis waarvan definitieve besluitvorming kan plaatsvinden.	2008	gemeente Doetinchem	GGNet en GSJ Lindenhout
preventie	Preventie - overig			
	1. De bekostiging van de maatjesprojecten en de maatschappelijke steunsystemen afwegen binnen en zonodig opnemen in het lokale gemeentelijke Wmo-beleid.	2008	gemeenten	
	2. Nagaan hoe met een lokaal samenhangend pakket aan maatregelen de onderbenutting van voorzieningen kan worden tegengegaan.	2008	gemeenten	
	3. Uitwerking van de deskundigheidsbevordering inzake OGGz van hulpverleners en toetsing van de GGD-zorgwijzer op deze informatievoorziening	2008	GGD	
opvang	Opvang			
	1. Realiseren van de combinatie van dagopvang, dagbesteding en drankruimte op een nieuwe locatie in Doetinchem	najaar 2007	IrisZorg, gemeente Doetinchem, Wedeo	
	2. Verbetering van de kwaliteit van de nachtopvang.	2008	IrisZorg, gemeente Doetinchem	
	3. Uitwerken en realisatie van passende vervolgvoorzieningen voor uitstroom van dakloze jongeren uit de daklozenopvang.	2008	IrisZorg	GSJ Lindenhout en GGNet
opvang	individuele trajectplannen en centrale ingang			
	1. Het creëren van de randvoorwaarden voor passend hulp- en begeleidingsaanbod in de lokale situatie.	2008	gemeenten	in samenspraak met de relevante lokale partijen
	2. Uitwerken van de organisatie en de systematiek van ketenzorg voor daklozen conform de kwaliteitscriteria van het landelijke Kwaliteitsprogramma Ketenzorg daklozen (2006).	1 ^e helft 2008	gemeente Doetinchem	GGD/IrisZorg/GGNet-bemoeizorg in samenwerking met andere partijen
	3. Als onderdeel daarvan wordt aangegeven hoe en met welke fasering binnen vier jaar alle daklozen in de regio opgespoord en in traject gezet worden.	1e helft 2008	gemeente Doetinchem	GGD/IrisZorg/GGNet-bemoeizorg
	4. Het daadwerkelijk opsporen en in traject zetten van alle daklozen in de regio.	2008-2012	GGD/regionaal coördinatiepunt	meldpunt i.s.m. de cliëntmanagers van IrisZorg en GGNet-bemoeizorg.
maatschappelijk herstel	duurzaam verblijf			
	1. Ondersteuning van een voortvarende besluitvorming over en vervolgens realisatie van de plannen van GGNet voor differentiatie in en uitbreiding van haar aanbod aan beschermde woonvormen en woonbegeleiding.	2007 e.v.	IrisZorg en GGNet	gemeenten en woningcorporaties
	2. Bepaling en onderbouwing van de minimaal benodigde capaciteit van een voorziening voor duurzaam verblijf van de groep alcoholverslaafde daklozen, voor wie vormen van zelfstandig wonen geen opties zijn.	voorjaar 2008	IrisZorg	i.s.m. GGNet

Achterhoeks Regionaal Kompas

	3. Realisatie van de onder 2. genoemde voorziening voor duurzaam verblijf van daklozen.	2009	IrisZorg	i.s.w. met gemeenten (bestemmingsplan) en woningb. corporatie (bouw)
	4. Aan de hand van de uitkomsten van de uit te werken individuele trajecten bepalen welke capaciteit aan zelfstandige woonvormen en binnen de beschermde woonvormen van GGNet er voor daklozen en andere OGGz-groepen nodig zijn.	2008 e.v.	IrisZorg	i.s.m. met regionaal coördinatiepunt GGD en bemoeizorg GGNet.
	5. Realisatie vormen van zelfstandige huisvesting voor daklozen.	2008 e.v.	IrisZorg (begeleidingsgarantie)	woningbouwcorporaties, gemeenten
	6. Realisatie van onconventionele woonvormen voor overlastgevers en daklozen.	2008 e.v.	woningbouwcorporaties	gemeenten en IrisZorg
	1. a. Het bepalen en onderbouwen van vraag naar afgebakende woonvoorzieningen, woonvormen en woonmaatregelen voor specifieke groepen kwetsbare burgers. b. Het financieel mogelijk maken van de realisatie en exploitatie van deze voorzieningen en/of maatregelen; c. Het daadwerkelijk realiseren en exploiteren van deze voorzieningen	2008 2008 2008 e.v.	a. gemeenten en instellingen b. zorgkantoor en gemeenten c. gemeenten (met name Wet RO), corporaties en instellingen.	
	2. Realiseren van onconventionele woonvormen voor overlastgevers en daklozen.	2008 e.v.	woningbouwcorporaties	gemeenten
maatschappelijk herstel	dagbesteding/activering			
	1. De Achterhoekse gemeenten zorgen elk voor een pakket aan dagactivering (in aanvulling op het Awbz-bekostigde aanbod), dat toegesneden is op de behoefte van de OGGz-groep met inzet daarbij ook van het educatie/cursusaanbod.	2008	gemeenten	in samenspraak met relevante instellingen en organisaties.
	2. Uitwerking en vormgeven van één regionaal coördinatiepunt voor dagbesteding/activering (voor afstemming, samenwerking en casuïstiek).	2008	gemeente Doetinchem	in samenspraak met relevante instellingen en organisaties
	3. Onderzoek naar de mogelijkheden voor een aanbod buiten de normale uren (avonduren en weekend; centrale ligging).	2008	gemeenten.	in samenspraak met relevante instellingen en organisaties
maatschappelijk herstel	4. Overleg met Zorgkantoor en CIZ over vereenvoudiging van de procedures voor AWBZ-herindicaties voor dagbesteding.	2008	gemeente Doetinchem	in samenspraak met relevante instellingen
	5. De dagbesteding moet uit het oogpunt van preventie een vast aandachtspunt zijn van het nazorgtraject voor een cliënt bij ontslag uit een instelling.	2008	betreffende instellingen	
	6. Een strakkere regierol van gemeenten bij de uitvoering van de Wsw per 1-1-2008 (wachlijstproblematiek, ondergrens, uitval, afsluiten van convenanten met organisaties) wn binnen het Wsw-wachlijstbeheer een doelgroepenbeleid vormgeven.	2008	gemeenten	de sociale werkvoorzieningsschappen
	7. Een oplossing zoeken voor de vervoersproblemen van OGGz-clianten die deel willen nemen aan dagactiviteiten buiten de eigen woonplaats.	2008	gemeenten	